

6.6.2022

VN/735/2022

EU:n biodiversiteettistrategian kansallisten sitoumusten valmistelu

Työryhmän kokous

Aika	31.5.2022, klo 9.00–12.00	
Paikka	Etäkokous (Teams)	
Osallistujat	Mikko Kuusinen (puheenjohtaja) Saara Bäck (varapuheenjohtaja) Päivi Gummerus-Rautiainen Katja Matveinen Tuuli Orasmaa Ville Schildt Tuomas Lahti Teija Jokinen Mikko Kurttila Markus Nissinen Jussi Päivinen (klo 9-9:30) Lauri Karvonen Tiina Vuoristo Jarkko Partanen Mai Suominen Olli Ojala (pys. asiantuntija) Hanna-Leena Keskinen (pys. asiantuntija) Aino Lipsanen (sihteeri) Saija Koljonen (sihteeri)	Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Uudenmaan ELY-keskus Varsinais-Suomen ELY-keskus Luonnonvarakeskus MTK ry Metsähallitus, Luontopalvelut Metsähallitus, Metsätalous Oy Metsäteollisuus ry Suomen metsäkeskus WWF Suomi Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Suomen ympäristökeskus SYKE
Vierailijat	Maija Häggblom Saija Kuusela Kimmo Syrjänen Maarit Jokinen Jan Saijets	Ahvenanmaan maakuntahallitus Suomen ympäristökeskus SYKE Suomen ympäristökeskus SYKE Suomen ympäristökeskus SYKE Saamelaiskäräjien edustaja
	ohjausryhmässä	

1. Kokouksen avaus

Työryhmän puheenjohtaja Mikko Kuusinen avasi kokouksen klo 9.00.

2. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista ja edellisen kokouksen pöytäkirja. Puheenjohtaja kertoi, että jatkossa Ahvenanmaan maakuntahallituksen edustaja Maija Häggblom osallistuu työryhmän kokouksiin vierailijana. Ympäristöministeriö on esitellyt sitoumusten valmistelua muille EU-jäsenmaille komission järjestämässä tilaisuudessa. Sitoumusten valmistelu on monessa maassa vielä alkutekijöissään.

3. Suojelualueverkoston kehittäminen maa-alueilla

Asiakohdassa kuultiin kolme esitystä. Päivi Gummerus-Rautiainen esitteli ympäristöministeriön toimenpide-ehdotuksia metsien, soiden, kallioiden, tunturien ja perinnebiotooppien suojelualueverkoston kehittämiseksi. Toimenpide-ehdotuksissa ja niitä taustoittavissa teksteissä hyödynnetään mahdollisimman aiemmin tehtyä työtä, esimerkiksi Helmi-ohjelman valmistelusta.

Kimmo Syrjänen (SYKE) piti tilannekatsauksen vanhojen ja luonnontilaisten metsien indikaattorien ja kynnysarvojen valmistelusta. EU:n Nature and Forest –työryhmän odotetaan saavan EU-tason määritelmät ja indikaattorit valmiiksi syyskuun aikana, jonka jälkeen jäsenmaiden tulee viimeistellä indikaattorit ja kynnysarvot 2023 alkuvuoteen mennessä.

Jan Saijets, Saamelaiskäräjien edustaja ohjausryhmässä, kertoi lyhyesti saamelaisten kotiseutualueen luonnonmetsien merkityksestä perinteisille elinkeinoille. Kotiseutualueella on runsaasti suojelemattomia vanhoja luonnonmetsiä, jotka ovat tärkeitä talvilaitumia poronhoidolle.

Päivi Gummerus-Rautiainen siirtyi kokouksen puheenjohtajaksi klo 11:00.

- Toimenpide-ehdotuksia koskevassa keskustelussa ehdotettiin, että kokonaiskuvan saamiseksi myös OECM-alueet tulisi käsitellä raportissa osana suojelualueverkostoa. Elinympäristöryhmille toivottiin yhdenmukaisempaa käsittelyä. Ehdotettiin kitumaan suojelun korostamista Etelä-Suomessa sekä suojelutavoitteiden lisäämistä kalliolle ja kivikoille. Pienvesien lähimetsien painottamista pidettiin tärkeänä ja huomioitiin synergia vesiensuojeluun. Toisaalta nostettiin esiin myös metsäsertifiointin roolia rantametsien säilyttämisessä. Sitoumusten laatimisen aikataulu nähtiin haasteelliseksi toimenpiteiden valmistelulle. Metso- ja Helmi-ohjelmia korostettiin yksityismaiden suojelun toteutuskeinona. Suojelualueverkostoa koskevien kohtien lisäksi nostettiin esiin olemassa olevan talousmetsien luonnonhoidon esiintuominen sekä taustaasiota koskevia näkemyksiä. Toivottiin myös tietoa siitä, miten sitoumusten taustahankkeissa esiintuotuja tietopuutteita on tarkoitus tuoda esille raportissa.
- Keskustelussa pidettiin tärkeänä, että kriteereillä löydetään arvokkaimmat metsät. Viimeisimmän ihmisvaikutuksen raja-arvona 70 vuotta pidettiin osin liian vähäisenä, samoin alarajaksi ehdotettua lahoppuun 10% osuutta puuston kokonaistilavuudesta. Toisaalta huomioitiin myös, että esimerkiksi vähäkasvuisilla alueilla lahoppuuta voi olla vanhoissa metsissä vähemmän kuin muilla alueilla. Esitettiin, että talousmetsien luonnonhoidolla tuotettujen piirteiden tai indikaattorilajien esiintymisen ei tulisi viedä talousmetsiä suojelukategorioihin. Todettiin, että kriteerien myötä suojeltavaksi tulee sirpaleisia alueita, ja olisi keskeistä pohtia, miten alueita tuetaan esimerkiksi riittäväillä puskurivyöhykkeillä. Kannustimien, suojelun mekanismien ja maanomistajille viestimisen huolellista pohdintaa pidettiin tärkeänä. Kriteereistä sopimisen päätöksentekomekanismista toivottiin lisätietoja.

- Keskusteluissa esitettiin, että valtion maiden osalta tavoitehehtaarien määrittely tulisi tehdä ensisijaisesti. Erityisesti Etelä-Suomessa valtion omistamilla maa-alueilla voitaisiin päästä kohti tavoitteita ja samalla antaa yksityismaiden omistajille esimerkkiä toimintamahdollisuuksista. Toisaalta hehtaarien esittämistä pidettiin vaikeana ja suojelualueiden määrittelyssä nähtiin tarpeellisena odottaa alue-ekologisen verkoston evaluoinnin tulokset.
- Keskustelussa oli esillä myös poronhoidon ja metsätalouden yhteensovittaminen sekä paliskuntien rooli saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelmien laatimisessa. Esitettiin näkemys, että FAO:n vanhojen metsien määritelmän maininta alkuperäiskansojen perinteisiin elinkeinoin hyödyntämistä metsistä edellyttää, että myös muut vanhojen metsien kriteerit täyttyvät. Syrjänen totesi FAO:n määritelmän olevan melko yleinen, mutta boreaalista aluetta koskeva määritelmä on vielä tarkentumassa. Tieto FAO:n määritelmän soveltamisesta Norjassa ja Ruotsissa olisi hyödyllinen.

Puheenjohtaja pyysi työryhmää toimittamaan konkreettisia muokausehdotuksia ja kommentteja toimenpide-ehdotuksia koskevaan 3. lukuun 7.6. mennessä. Taustoittavaa osaa täydennetään mahdollisimman pitkälle esimerkiksi Helmi-ohjelman valmistelussa ja sitoumusten taustahankkeissa valmisteltujen tekstien pohjalta. Vanhojen ja luonnontilaisten metsien indikaattoreihin pyydetään myös kirjallisia kommentteja erikseen.

4. Mahdolliset muut asiat ja seuraava kokous

Olli Ojala (YM) kertoi lyhyesti sitoumusten, kansallisen biodiversiteettistrategian ja luonnon tilaa parantavan komission lainsäädäntöaloitteen yhtymäkohdista. Kansallinen biodiversiteettistrategia pyritään saamaan valmiiksi alkusyksystä 2022, jonka jälkeen käynnistyy strategian toimintaohjelman laatiminen. Sitoumukset hyödynnetään täysimääräisesti toimintaohjelman laatimisessa.

Työryhmän seuraava kokous järjestetään 22.6. aamupäivällä hybridimuotoisena Teamsissa ja Säätytalolla Helsingissä. Suoraan kokouksen jälkeen alkaa työryhmän ja ohjausryhmän yhteinen vetäytyminen, joka päättyy klo 16 mennessä. Tilaisuuteen on pyydetty ilmoittautumaan e-lomakkeella 7.6. mennessä.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.35.